

AVO leerlijn

Methode STRUX – leerjaar 1 t/m 4

HPC Centrum

SCHIETBAANSTRAAT 26, 3014 ZX, ROTTERDAM

Curriculum Praktijkonderwijs

Het Programmeringskader Praktijkonderwijs is opgebouwd rond de domeinen: wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. Voor elk domein zijn streefdoelen en beheersingsdoelen geformuleerd.

1. In de streefdoelen is de kern van het programma praktijkonderwijs beknopt en op hoofdlijnen omschreven.
2. De streefdoelen zijn vervolgens geoperationaliseerd in beheersingsdoelen. De beheersingsdoelen geven aan wat de leerling concreet moet kennen en kunnen om een bepaald streefdoel te 'halen'.

Het programmeringskader met streefdoelen & beheersingsdoelen kan ingezet worden als instrument voor:

- planning van onderwijs; als kader van waaruit leerlingen doelen kiezen in hun IOP;
- evaluatie: bij het ontwikkelen van praktijktoetsen voor bepaalde (combinaties van) beheersingsdoelen. Daarmee kan worden geëvalueerd welke (combinatie van) doelen een leerling wel/niet beheerst. Met deze informatie kan het IOP bijgesteld of verfijnd worden.
- verantwoording: opbrengsten van de leerling in beeld brengen m.b.v. bewijzen die de leerling halen op weg naar het diploma praktijkonderwijs.

StruX behandelt de doelen van het Curriculum Praktijkonderwijs. In de leer-werkboeken zijn opdrachten opgenomen waarbij de leerlingen kunnen werken aan een bewijs. De meeste leerdoelen worden behandeld in de leerlijn Burgerschap. Doelen rondom Werken worden voornamelijk behandeld in de leerlijn Praktijk en Loopbaan.

Referentieniveau taal en rekenen

De referentieniveaus taal en rekenen vormen sinds 2010 de basis voor het taal- en rekenonderwijs in het basisonderwijs, het speciaal (basis-)onderwijs, het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs.

De SLO ontwikkelde leerroutes voor taal en rekenen voor verschillende doelgroepen binnen het praktijkonderwijs, de zogenaamde Passende perspectieven.

De leerroutes taal beschrijven het gewenste taalbeheersingsniveau van leerlingen met een bepaalde uitstroombestemming: wat moeten leerlingen kennen en kunnen als ze het praktijkonderwijs verlaten, met het oog op hun maatschappelijk perspectief, zoals het beroep dat ze gaan uitoefenen. De leerroutes zijn gebaseerd op de fundamentele niveaus 1F en 2F van het referentiekader taal (Expertgroep Doorlopende Leerlijnen Taal en Rekenen, 2009).

Samen met de leerroutes voor het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs (Langberg, Leenders en Koopmans, 2012) vormen ze de basis voor een doorgaande lijn in het taalonderwijs aan leerlingen in het praktijkonderwijs. Om recht te doen aan de diversiteit van leerlingen in het praktijkonderwijs is gekozen voor een indeling in vier doelgroepen. Deze indeling is gebaseerd op de huidige situatie op de scholen. Hoewel de indeling herkenbaar is voor scholen, zal deze indeling niet op

elke school gehanteerd worden. Het kan voorkomen dat scholen doelgroepen samennemen.

De onderscheiden doelgroepen en de voor deze groepen ontwikkelde leerroutes worden aangeduid met de letters A, B, C, D. De doelgroepen en leerroutes hebben de volgende kenmerken:

Doelgroep A: uitstroom naar mbo en loonvormende arbeid met kwalificatie; zelfstandig wonen

- Voor leerlingen die leerroute A volgen is minimaal referentieniveau 1F aan het eind van praktijkonderwijs vereist. Beter is een doorloop naar 2F (op onderdelen), met name in die domeinen die in de gekozen uitstroombranche of opleiding extra relevant zijn en die noodzakelijk zijn voor instroom in het mbo.
- Het startniveau ligt waarschijnlijk onder 1F.
- Er wordt rekening gehouden met alle transitiegebieden (werken, wonen, vrije tijd en burgerschap), dus niet alleen met het transitiegebied werken.

Doelgroep B: uitstroom naar loonvormende arbeid; zelfstandig wonen

- Voor leerlingen die leerroute B volgen kan worden toegewerkt naar referentieniveau 1F als streefniveau en 2F op een aantal onderdelen die in de door de leerling gekozen uitstroombranche extra relevant zijn.
- Het startniveau ligt onder 1F.
- Er wordt rekening gehouden met alle transitiegebieden (werken, wonen, vrije tijd en burgerschap).

Doelgroep C: uitstroom naar beschermde arbeid; begeleiding bij wonen

- Voor leerlingen in leerroute C kan worden toegewerkt naar referentieniveau 1F op onderdelen en zo mogelijk enkele onderdelen uit 2F.
- Het ontwikkelingsperspectief en het uitstroomprofiel van de individuele leerling bepalen mede op welke domeinen/onderdelen de meeste nadruk wordt gelegd.
- Het startniveau ligt onder 1F (onder leerroute 3).
- Er wordt rekening gehouden met alle transitiegebieden (werken, wonen, vrije tijd en burgerschap).

Doelgroep D: uitstroom naar arbeidsmatige dagbesteding; begeleide woonvorm

- Voor leerlingen in leerroute D kan worden toegewerkt naar referentieniveau 1F op onderdelen en zo mogelijk een enkel onderdeel uit 2F.
- Het ontwikkelingsperspectief en het uitstroomprofiel van de individuele leerling bepalen daarbij op welke domeinen/onderdelen de meeste nadruk wordt gelegd.
- Het startniveau ligt onder 1F (onder leerroute 3).
- Er wordt rekening gehouden met alle transitiegebieden (werken, wonen, vrije tijd en burgerschap).

	Streef- en beheersingsdoelen domein WONEN	StruX
Wo 1.1	Ik kan, samen met mijn coach, bij mij passende doelen in mijn IOP opnemen en daarnaartoe werken.	leerlijn Praktijk en loopbaan
	Ik vertel aan welk doel voor "zelfstandig wonen" ik ga werken.	Op jezelf
	Ik maak een plan, samen met mijn mentor, hoe ik hieraan ga werken	Praktijk en loopbaan
	Ik voer het plan uit.	Praktijk en loopbaan
	Ik kijk terug naar wat ik doe, kan en wil.	Praktijk en loopbaan
	Ik verander mijn plan als dit nodig is.	Praktijk en loopbaan
Wo 1.2	Ik kan zorgen voor mijn persoonlijke hygiëne en gezondheid.	
	Ik verzorg mijn uiterlijk (lichaam,gebit,haren,handen) voldoende	Uiterlijke verzorging / Op jezelf
	Ik weet hoe mijn lichaam zich ontwikkelt.	Burgerschap 1. Gezondheid H.1 en 2, Burgerschap 4. Lichaam en geest H.1 en 2
	Ik ga respectvol om met seksualiteit en seksuele geaardheid.	Burgerschap 1. Ik en mijn omgeving / de leerlijn: Seksualiteit deel 1 ,2, 3
	Ik heb mijn EHBO diploma.	-
	Ik weet hoe ik gebruik kan maken van gezondheidszorg, zoals huisarts, tandarts, apotheek, spoedeisende hulp..	Burgerschap 4. Lichaam en geest H.4 / Nederlands in de Praktijk 1
	Ik heb een ziektekostenverzekering en regel dit zelf.	Burgerschap 3. Geldzaken H.4 / Op jezelf
Wo 1.3	Ik kan zorgen voor mijn kleding en uiterlijke presentatie.	leer-werkboek Uiterlijke verzorging (1e ed.)
	Ik kan kleding en uiterlijke presentatie kiezen die passen bij de gelegenheid en het werk dat ik doe.	Uiterlijke verzorging H.5 / Op jezelf
	Ik kan kleding en schoenen reinigen, verzorgen en zo nodig (laten) repareren.	Zorgen voor je leefomgeving H.1
Wo 1.4	Ik ben in staat om mijn woon- en leefomgeving te verzorgen.	leer-werkboek Zorgen voor je leefomgeving (1e ed.)
	Ik kan woon- en leefruimtes opruimen en netjes houden.	Zorgen voor je leefomgeving H.2
	Ik kan woonruimtes en sanitair schoonmaken op een hygiënische, veilige en milieubewuste manier.	Zorgen voor je leefomgeving H.2, 4
	Ik kan huishoudtextiel wassen en verzorgen.	Zorgen voor je leefomgeving H.1
	Ik weet hoe ik afval moet scheiden in mijn woonplaats.	Burgerschap 1. Kiezen en kopen H.3
	Ik kan een plan maken voor stoffering of inrichting van een kamer.	niet
Wo 1.5	Ik kan zorgen voor een gezonde voeding	
	Ik kan gezonde voeding samenstellen met behulp van de schijf van vijf.	Burgerschap 1. Gezondheid H.3 / Op jezelf
	Ik doe boodschappen.	Op jezelf
	Ik bereid een gezonde maaltijd op een veilige en hygiënische manier.	Op jezelf
	Ik kan voedselbederf herkennen en voorkomen.	Burgerschap 1. Gezondheid H.3
	Ik dek de tafel en ruim deze af.	Op jezelf
	Ik was af en ruim de keuken op.	Zorgen voor je leefomgeving H.3, Op jezelf
	Ik maak de keuken en het keukenapparaat schoon.	Zorgen voor je leefomgeving H.3
	Ik lees een menukaart en kies een gerecht.	niet
	Ik doe een bestelling in een restaurant.	niet
Wo 1.6	Ik kan kleine reparaties in en om het huis op een veilige manier uitvoeren	leer-werkboek Klussen in huis (1e ed.)
	Ik schilder thuis de muur of een kozijn.	Klussen in huis
	Ik vervang een lamp.	Klussen in huis

	Ik monteer een stekker of een fitting.	Klussen in huis
	Ik ontstop een afvoer.	Klussen in huis
	Ik hang iets op aan de muur.	Klussen in huis
	Ik onderhoud mijn fiets.	Klussen in huis
Wo 1.7	Ik kan huisdieren en planten verzorgen	leer-werkboek Planten en dieren thuis (1e ed.)
	Ik verzorg de bloemen en planten bij mij thuis.	Planten en dieren thuis H.1, 2, 3
	Ik weet hoe ik een huisdier moet voeden en verzorgen.	Planten en dieren thuis H.4
	Ik kan de kosten voor voeding en verzorging van een huisdier bereken.	Op jezelf
	Ik herken en benoem planten en dieren die in mijn omgeving voorkomen.	Planten en dieren thuis H.1,2,3,4
	Ik kan iets vertellen over de leefgewoonten en levensbehoeften van dieren in mijn omgeving.	Planten en dieren thuis H.4
Wo 1.8	Ik kan mijn eigen Burgerschap 3. Geldzaken en administratie beheren.	leer-werkboeken Burgerschap 2. Mijn geld en Burgerschap 3. Geldzaken
	Ik kan afrekenen met verschillende betaalmiddelen.	Burgerschap 2. Mijn geld H.2
	Ik betaal met mijn pinpas op de juiste manier.	Burgerschap 2. Mijn geld H.2
	Ik gebruik een ov-chipkaart op de juiste manier.	Burgerschap 2. Reizen in Nederland H.2 en ook in Ned. Taal, Lezen deel 3 H.3
	Ik leg uit hoe internet bankieren werkt.	Burgerschap 2. Mijn geld H.2
	Ik kan een overzicht maken van mijn inkomsten en uitgaven (kasboekje)	Burgerschap 2. Mijn geld H.1
	Ik maak een goede keuze voor een mobiel en de verbruikskosten.	Burgerschap 2. Mijn geld H.3
	Ik vraag mijn eigen ID-kaart aan en bewaar deze zelf.	
	Ik weet welke verzekering ik (straks) nodig heb.	Burgerschap 3. Geldzaken H.4
	Ik weet hoe ik een verzekering moet regelen.	Burgerschap 3. Geldzaken H.4
	Ik ga goed om met mijn stagecontract of mijn certificaat/diploma.	
	Ik weet waarom en hoe ik een belastingaangifte moet doen.	-
	Ik vraag op tijd hulp bij mijn geldzaken als het mij niet lukt.	Burgerschap 3. Geldzaken,
Wo 1.9	Ik kan zelfstandig reizen.	leer-werkboek Burgerschap 2. Reizen in Nederland en Burgerschap 3. Reizen naar het buitenland
	Ik ken de belangrijkste verkeersregels... en pas deze ook toe.	niet
	Ik vraag aan iemand de weg en wijs iemand ook de weg.	
	Ik gebruik een plattegrond of een navigatiesysteem.	Burgerschap 2. Reizen in Nederland
	Ik ga op reis met het OV (trein/bus) en plan dit zelf.	Burgerschap 2. Reizen in Nederland H.1 / Op jezelf
	Ik plan zelf een uitstapje en voer dit ook uit.	Burgerschap 2. Reizen in Nederland
	Streef- en beheersingsdoelen domein Burgerschap 1. Vrije tijd	
Vt 3.1	Ik kan, samen met mijn coach, bij mij passende doelen in mijn IOP opnemen en daarnaartoe werken.	
	Ik vertel aan welk doel ik wil werken in mijn IOP.	Burgerschap 1. Vrije tijd
	Ik maak, samen met mentor, een doel en hoe ik hieraan ga werken.	Burgerschap 1. Vrije tijd
	Ik voer dit plan uit.	
	Ik kijk terug op wat ik doe, kan en wil.	Burgerschap 1. Vrije tijd
	Ik verander mijn plan als dit nodig is.	

Vt 3.2	Ik kan activiteiten (helpen) organiseren voor vrijetijdsbesteding met anderen.	
	Ik help een feestje organiseren en voorbereiden.	Burgerschap 1. Vrije tijd H.3
	Ik bedenk een activiteit en organiseer dit.	Burgerschap 1. Vrije tijd H.3
	Ik doe mee met acties, goede doelen.	Burgerschap 1. Vrije tijd H.4
Vt 3.3	Ik ontwikkel vaardigheden voor vrijetijdsbesteding.	
	Ik ontwikkel vaardigheden op het gebied van sport.	
	Ik ontwikkel vaardigheden op het gebied van creatieve expressie.	-
	Ik weet hoe ik gebruik kan maken van een openbare bibliotheek ...	Burgerschap 1. Vrije tijd H.2
Vt 3.4	Ik kan keuzes maken voor vrijetijdsbesteding die bij mij past en kan praktische zaken daarvoor regelen.	leer-werkboek Burgerschap 1. Vrije tijd
	Ik benoem mijn eigen talenten en interesse voor de vrije tijd.	Burgerschap 1. Vrije tijd H.1
	Ik zoek informatie over VTB bij mij in de buurt.	Burgerschap 1. Vrije tijd H.2
	Ik maak kennis met clubs of instellingen voor vrijetijdsbesteding.	Burgerschap 1. Vrije tijd H.2
	Ik maak zelf een passende keuze voor VTB en ik regel het.	Burgerschap 1. Vrije tijd H.1, 2
	Ik vraag hulp als ik niet weet hoe ik een lidmaatschap aanvraag.	Burgerschap 1. Vrije tijd H.2
Vt 3.5	Ik kan veilig omgaan met internet en sociale media.	leer-werkboek Online (1e ed.)
	Ik weet hoe ik in mijn Burgerschap 1. Vrije tijd gebruik kan maken van ICT, zoals muziek luisteren, film downloaden.	
	Ik zoek informatie op google en typ daarbij de juiste zoekterm in	Online H.3
	Ik speel op een veilige manier spelletjes op internet.	Online H.5
	Ik benoem de risico's van spelletjes op internet spelen.	Online H.5
	Ik benoem sociale media en ik gebruik deze op de juiste manier.	Online H.1
	Ik benoem de risico's van sociale media.	Online H.1
	Ik ga op de juiste manier om met risico's op internet.	Online
	Ik maak een persoonlijk account aan en beveilig deze goed.	Online H.1
Streef- en beheersingsdoelen domein BURGERSCHAP		
Bu 4.1	Ik kan, samen met mijn coach, bij mij passende doelen in mijn IOP opnemen en daarnaartoe werken.	Leerlijn Praktijk en Loopbaan
	Ik vertel aan welke doelen ik wil werken in mijn IOP.	
	Ik plan, samen met mentor, een doel en hoe ik hieraan ga werken.	
	Ik voer het plan uit.	
	Ik kijk terug op wat ik doe, kan en wil.	
	Ik verander mijn plan als dit nodig is.	
Bu 4.2	Ik kan bijdragen aan discussie, overleg en inspraak.	leer-werkboek Burgerschap 2. Meedoen en meepraten
	Ik doe actief mee aan een discussie in de klas.	Burgerschap 2. Meedoen en meepraten H.2, 3
	Ik doe actief mee aan een overleg tijdens stage.	Burgerschap 2. Meedoen en meepraten H.4
	Ik lever ideeën aan bij de leerlingenraad.	Burgerschap 2. Meedoen en meepraten H.2, 3
	Ik schrijf een verslag over iets dat ik leuk vind.	

Bu 4.3	Ik ben in staat om met inzicht te (gaan) stemmen in Nederland.	leer- werkboek Burgerschap 4. Democratie
	Ik benoem dat Nederland een (parlementaire) democratie is.	Burgerschap 4. Democratie
	Ik vertel (in grote lijnen) wat het parlement en de regering doen	Burgerschap 4. Democratie
	Ik noem een aantal politieke partijen op.	Burgerschap 4. Democratie
	Ik vertel op welke partij ik zou stemmen en waarom dat zo is.	Burgerschap 4. Democratie
Bu 4.4	Ik ken de belangrijkste rechten en plichten van burgers in Nederland.	leer-werkboek Burgerschap 4. Regels en wetten
	Ik benoem dat je in Nederland vrijheid van meningsuiting hebt.	Burgerschap 4. Regels en wetten
	Ik benoem dat je in Nederland vrijheid van godsdienst hebt.	Burgerschap 4. Regels en wetten
	Ik benoem dat je in Nederland de leerplicht hebt.	Burgerschap 4. Regels en wetten
	Ik benoem dat je in Nederland de belastingplicht hebt.	Burgerschap 4. Regels en wetten
	Ik benoem dat je in Nederland de identificatieplicht hebt.	Burgerschap 4. Regels en wetten
	Ik ga op de juiste manier om met de regels en afspraken.	Burgerschap 4. Regels en wetten
	Ik geef aan, met voorbeelden, hoe het recht werkt in Nederland.	Burgerschap 4. Regels en wetten
Bu 4.5	Ik ken de belangrijkste rechten en plichten van een werknemer.	Burgerschap 3. Samen maar verschillend / leerlijn Praktijk en Loopbaan (Stage 1 t/m 5 en Arbeidsvaardigheden)
	Ik benoem wat een cao is en wat dit voor later betekent.	Burgerschap 3. Samen maar verschillend
	Ik benoem wat vakbonden zijn en wat ze doen voor werknemers.	Burgerschap 3. Samen maar verschillend
	Ik lees documenten voor stage, werk en begrijp deze.	
	Ik kom mijn plichten als werknemer na.	Burgerschap 3. Samen maar verschillend
	Ik meld me bij de juiste instantie als ik geen werk meer heb.	
	Ik vraag de juiste uitkering aan als ik hier recht op heb.	
	Ik vraag op tijd hulp bij het aanvragen van werk en/of uitkering.	
Bu 4.6	Ik ben in staat om passende keuzes te maken voor werk en/of opleiding.	leerlijn Praktijk en Loopbaan (Stage 1 t/m 5 en Arbeidsvaardigheden)
	Ik verzamel informatie over stage, werk, opleiding in mijn regio.	
	Ik ga naar bedrijven en/of opleiding toe in mijn regio.	
	Ik benoem mijn talenten en mogelijkheden voor werk/opleiding.	
	Ik benoem het werk dat past bij mijn talenten en interesses.	
	Ik kies het werk dat het beste bij mij past.	
Bu 4.7	Ik kan werk zoeken en solliciteren, en ik weet welke ondersteuning ik daarbij kan krijgen.	leerlijn Praktijk en Loopbaan (Stage 1 t/m 5 en Arbeidsvaardigheden)
	Ik zoek vacatures die bij mij passen.	
	Ik solliciteer.	(Zie ook Keuzedeel Niveau 1 Solliciteren)
	Ik presenteer me op de juiste manier bij een werkgever.	
	Ik praat over mijn arbeidsvoorwaarden, zo nodig onder begeleiding	
	Ik benut mensen die ik ken om werk te zoeken.	
	Ik weet bij wie ik na het verlaten van school hulp kan krijgen.	
Bu 4.8	Ik ben in staat om als consument/koper keuzes te maken.	leer-werkboek Burgerschap 1. Kiezen en kopen
	Ik vergelijk producten op prijs voordat ik iets koop.	Burgerschap 1. Kiezen en kopen H.4

	Ik vertel wat reclame is en hoe dit werkt.	Burgerschap 1. Kiezen en kopen H.1
	Ik bereken of ik een bepaalde aankoop kan betalen.	Burgerschap 1. Kiezen en kopen
Bu 4.9	Ik kan contact met andere mensen maken en onderhouden.	leer-werkboeken Burgerschap 3. Samen maar verschillend en Burgerschap 1 Burgerschap 1. Ik en mijn omgeving
	Ik ga respectvol om met andere mensen.	Burgerschap 1 Ik en mijn omgeving / Burgerschap 3. Samen maar verschillend
	Ik help bij het oplossen van een ruzie of conflict.	Burgerschap 3. Samen maar verschillend
	Ik kom op voor mijn mening en respecteer de mening van anderen.	Burgerschap 1 Ik en mijn omgeving / Burgerschap 3. Samen maar verschillend
	Ik neem verantwoordelijkheid voor mijn eigen gedrag.	Burgerschap 1. Ik en mijn omgeving/Burgerschap 3. Samen maar verschillend
	Ik herken verschil tussen mensen en ga hier respectvol mee om.	Burgerschap 1. Ik en mijn omgeving/Burgerschap 3. Samen maar verschillend
	Ik kan voor mezelf opkomen bij discriminatie.	Burgerschap 3. Samen maar verschillend
Bu 4.10	Ik kan goed omgaan met mijn eigen gevoelens en wensen.	leer-werkboek Burgerschap 1. Ik en mijn omgeving
	Ik benoem mijn eigen gevoel.	Burgerschap 1. Ik en mijn omgeving / Praktijk en Loopbaan
	Ik benoem mijn wensen.	Burgerschap 1. Ik en mijn omgeving / Praktijk en Loopbaan
	Ik vertel mijn gevoelens op de juiste manier.	Burgerschap 1. Ik en mijn omgeving / Praktijk en Loopbaan
	Ik kom voor mezelf op.	Burgerschap 1. Ik en mijn omgeving / Praktijk en Loopbaan
	Ik ga op de juiste manier met kritiek om.	Burgerschap 1. Ik en mijn omgeving / Praktijk en Loopbaan
	Ik neem initiatief.	Burgerschap 1. Ik en mijn omgeving / Praktijk en Loopbaan
	Ik vraag hulp wanneer ik dit nodig heb.	Burgerschap 1. Ik en mijn omgeving / Praktijk en Loopbaan
Bu 4.11	Ik weet wat een gezonde leefstijl is en wat ik moet doen om gezond te leven.	leer-werkboek Burgerschap 1. Gezondheid
	Ik vertel wat een gezonde leefstijl inhoud.	Burgerschap 1. Gezondheid H. 3, 4, 5, OJZ H.Burgerschap 1. Gezondheid
	Ik benoem de risico's van roken, alcohol en drugsgebruik.	Burgerschap 4. Lichaam en geest H.3 / Op jezelf
	Ik werk en zit in de juiste lichaamshouding.	Burgerschap 1. Gezondheid H.4
	Ik gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen als dit nodig is.	Praktijk en Loopbaan, BVC-A, Gezondheid
	Ik ontwikkel algemene competenties om goed te functioneren op de stage- / werkplek.	
We 2.1	Ik kan samenwerken en overleggen.	Deze doelen komen in alle leer-werkboeken van de 2e editie van StruX aan de orde wanneer dat op een logische manier kan. Expliciet aandacht ervoor is in de leerlijn Praktijk en Loopbaan en Arbeidsvaardigheden.
We 2.2	Ik kan instructies en procedures opvolgen.	
We 2.3	Ik kan materialen en middelen op de juiste manier inzetten.	
We 2.4	Ik kan plannen en organiseren.	
We 2.5	Ik kan kwaliteit leveren.	
We 2.6	Ik kan omgaan met verandering en aanpassen.	

We 2.7	Ik kan met druk en tegenslag omgaan.	
We 2.8	Ik kan aandacht en begrip tonen.	
We 2.9	Ik kan me op de behoeften en verwachtingen van de klant richten.	
We 2.10	Ik kan ethisch en integer handelen	
We 2.11	Ik kan, samen met mijn coach, bij mij passende doelen (voor 'werken') in mijn IOP opnemen en er naartoe werken.	